Kuba en inspirationskälla i klimatkampen

En av världens ledande ekomarxister John Bellamy Foster pekar på att den kubanska ekonomiska modellen är alternativet till det förhärskande imperialistiska systemet, som nu i snabb takt är på väg att utarma jordklotet på resurser, och dessutom driver på klimatkrisen. Det är den progressiva latinamerikanska tv-kanalen teleSUR som har pratat med John Bellamy Foster om klimatförändring och behovet av att kämpa för ett ekosocialistiskt, revolutionärt alternativ till det vinstdrivna världskapitalistiska systemet.
https://www.telesurtv.net/english/analysis/Capitalism-Exterminism-and-the-Long-Ecological-Revolution-20171222-0011.html/.

Det gångna året, år 2017, är ännu ett år med ökade koldioxidutsläpp till atmosfären. Klimatförändringen redan satt djupa spår bland annat i form av blekningen av korallerna i stora Barriärrevet, utbredd torka i Afrika, bränder längs USA:s Stillahavskust, katastrofala orkaner som har drabbat USA och Karibien. Men John Bellamy Foster säger att utvecklingen kan bli mycket värre: ?Allt detta visar att dagens förhållande mellan ekologin ? det som Karl Marx kallade ?universell ämnesomsättning' ? och vårt nuvarande samhälle är en växande fara för såväl mänskligheten som för många andra arter.?

Han anser att inom 20 år kan vi ha nått den punkt då koldioxidutsläppen har förändrat klimatet så långt att det inte längre ligger i mänsklig förmåga att stoppa processen. Men sedan tillägger J B Foster: ?Men vi bör komma ihåg att klimatförändringen är bara en av de kritiska gränser för vår planet som vi nu är på väg att överskrida. De andra är förlusten av biologisk mångfald ? den sjätte största utrotningen av liv på jorden ? försurningen av haven, skogsskövlingen, rubbningen av både fosfor- och kvävecyklerna, bristen på sötvatten samt alla miljöfarliga föroreningar. Det finns givetvis bara en enda gemensam orsak till detta, nämligen det rovgiriga systemet för kapitalackumulering.?

När J B Foster får frågan om sin syn på Parisavtalet och USA:s politik svarar han: ?Parisavtalet var en alltför svag överenskommelse och med allt för otillräcklig hastighet på åtgärderna, för att kunna bekämpa klimatförändringen, med tanke på den nivå den redan har nått?

Det verkar nu som om den härskande klassen i USA ? i linje med den kapitalistiska klassen i hela världen ? har bestämt sig för att stänga det lilla fönster som mänskligheten fortfarande har för att hantera klimatförändringen? Uttrycket ekonomins galenskap är i detta fall passande.?

Finns det då någon väg framåt? Hur ska vi kunna kämpa för en bättre framtid? På detta svarar J B Foster:

?Vi måste se lösningen på de problem som vi idag ställs inför som en lång ekologisk revolution. En kamp som pågår i årtionden, till och med århundraden för att skapa ett materiellt jämlikt och hållbart samhälle. Med tanke på de katastrofala ? både ekologiska och sociala ? hoten måste denna rörelse redan från början vara revolutionär.?

Han tar sedan upp att imperialismen är den egentliga roten till de flesta av världens problem idag. Det är dagens rika länder som genom imperialismen har utarmat den övriga delen av världen och det är imperialismens rovdrift med såväl människor som råvaror och natur som skapat dagens klimat- och miljökris.

Det är de rika länderna så har orsakat de största utsläppen av koldioxid till atmosfären. Det är de länderna i centrum av det imperialistiska systemet som därför främst borde ha ansvar för att sätta in åtgärder mot klimatförändringen. De fattigaste länderna behöver däremot fortfarande ekonomisk utveckling och kan därför inte belastas med samma ansvar.

J B Foster är trots allt optimistiskt inför framtiden, eftersom allt fler människor gör motstånd och vägrar att samarbeta med det kapitalistiska systemet. Motståndet sker på olika, men fortfarande begränsade sätt:

?Fidel Castro sa en gång att människor är som vulkaner: Du vet aldrig när de kommer att explodera när de utsätts för förtryck. Under de senaste årtiondena har revolutionen i Venezuela gjort det mesta för att visa människor vad som är möjligt även när kontrarevolution stöds från utlandet. Vi bör också leta efter inspiration från Kuba.?

J B Foster säger att det nu runt om i världen har uppkommit vad som kan kallas ett miljöproletariat, som har likheter med det klassiska proletariatet, vilket var revolutionerande då det kämpade inte bara förbättra arbetsvillkor och jobb utan även för samhällsförändring, hälsa och miljö ? som var aktuella frågor under den industriella revolutionen.

John Bellamy Foster anser att de länder som utsatts för exploatering under imperialismen och nykolonialismen nu bör gå samman och samarbeta för att lösa dagens problem. Han pekar på samarbetet mellan Bolivia, Kuba och Venezuela som ett exempel på detta och ger sedan ett exempel på skillnaden mellan hur man i olika politiska system hanterar de katastrofer som har uppkommit genom klimatpåverkan:

?Konfronterad med effekterna av klimatförändringen är ekologisk socialism ? med tonvikt på lokala relationer och miljöanpassning- långt överlägsen neoliberalismen. Se på hur Kuba har hanterat följderna av orkaner, jämfört med den grymma tragedi som har drabbat invånarna i USA:s koloni Puerto Rico??

Hans Hjälte, efolket.eu 171229

John Bellamy Foster är redaktör för den Marxistiska tidskriften Montly Review, som ges ut i New York, USA. Han har skrivit en rad böcker om marxism och ekologi varav den senast utkomna är Marx and the Earth 2016. På svenska ingår hans text Naturens och samhällets metabolism i antologin Ekomarxism: Grundtexter, Tankekraft förlag, 2014.